Ч. 192 Второк 27 серпня (8 вересня) 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостовах на провінциї:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

З такою роботою не зайдемо далеко!

В кождім стані бувають всїлякі люди. Для того, коли говорить ся о поодиноких людях з якогось стану і лиш тих має ся на оцїне треба думати, що тим зараз або звеличує ся якийсь стан, коли тих людий хвалить ся, або понижає ся его, коли поодиноким людем з него робить ся якісь докори. Бувають стани, котрих заслуги для якогось народу суть дїйстно великі, але мимо того можуть в них бути і такі люди, котрі свому народови роблять часто немалу кривду і шкоду. Вразумити таких людий конче потреба, коли не має через них терпіти не лиш цїлий їх стан але й цїлий нарід. Отсе мусїли ми сказати наперед, бо хочемо тут поговорити о деяких людех із стану, котрий у нас, в нашім розвою народнім грає найважнїйшу ролю і доси все ще займає найперше місце. Кождий легко здогадає ся, що маємо тут на думцї наш стан сьвященичий. Нехай же нам наші отцї духовні вибачать, коли про декого з помежи них заговоримо. Робимо се в інтересї загально народнім як і в інтересї самого стану духовного, а до того спонукують нас з одної сторони голоси в инших часописях, з другої же дописи, які ми одержуємо з провінциї.

Школа — річ важна; она спільно з церквою має двигати народи з морального і материяльного упадку. Вагу школи зрозуміло духовеньство і длятого домагає ся нинї всюди свого впливу на школи. А як же дійде духовеньство до того впливу, як не тим, що у всїх справах, які дотичать школи, буде брати чинну участь і використувати кожду нагоду до тої участи? Самим говоренем, хоч би й на вічах, не вдїє нїчого. Треба таки рук приложити. А чи той сьвященик дїлає в дусї церкви і в інтересї свого стану, котрий не лиш байдужно відносить ся до школи, але й усуває ся навіть від таких справ, в котрих брати участь наказує єму его обовязок? В „Дїлї“ з пятницї минувшого тиждня стрічаємо допись з Гусятинщини, в котрій дописуватель говорячи про конференцию учительску, робить сьвященикам такий докір: З руских сьвящеників (яко катехитів) не було — крім обох місцевих — нікого. Пос. Ґолуховский не богато має спільного з шкільництвом а все-таки явив ся на конференциї і тим бодай заявив свою симпатию для школи. А наші сьвященики нарікають на „безрелїґійність школи“, они є предсїдателями місцевих рад шкільних, а не уважають за потрібне являтись на конференциї.

Се одно — відношенє сьвященика до школи і до справ шкільних. Подібні жалї доходили і до нас з кількох сторін краю, але ми про них мовчали чекаючи, нехай насамперед хто инший обізве ся.

А ось другий факт: „Читальня“ на селї есть посестрою школи. Чого селянин научив ся молодим в школї, того старшим повинен би доучувати ся в Читальни. Читальня повинна би бути в кождім селї і она би ще найскорше відвела наших селян від коршми та від всеї тої деморалїзациї, яка несе ся по селу з коршми. Товариство „Просьвіта“ старає ся о скілько може заводити по селах читальнї. Як би оно ще знайшло таку поміч в нашім духовеньстві як того потреба, то певно в кождім селї станула би читальня „Просьвіти“. Але як деякі сьвященики відносять ся до читалень „Просьвіти“ нехай послужить на доказ слїдуючий факт, який виймаємо з присланої нам дописи.

В однім селї — в котрім, того умисно не кажемо — загадала одна часть селян завести читальню. То було ще перед осьми лїтами. Удали ся до місцевого сьвященика і той обіцяв заняти ся дїлом, але зволїкав через пять лїт. В старшинї громадскій не знайшли они опісля прихильників і справа проволїкла ся ще три роки. Аж наконець віднесли ся они до головного видїлу товариства „Просьвіти“, по інформацию, дістали статути, подали до Намістництва і Намістництво позволило на заснованє читальнї. Сьвященик став тогди страшити людий жандармами, а старшина громадска зробила навіть донесенє до староства против основателїв, на котрім прибито побіч печати громадскої також і печать уряду парохіяльного. Староство на таке поданє, розуміє ся, мусїло щось зробити і вислало жандарма, щоби розслїдив справу. Жандарм переконав ся, що не розходить ся о нїщо иншого, лиш о дїло просьвітне, що основателями суть самі честні і тверезі господарі, що розходить ся о заснованє читальнї „Просьвіти“, і староство не спротивилось отвореню читальнї. Остаточно прийшло до перших загальних зборів і до вибору видїлу. На збори сусїдні сьвященики не явили ся — крім одного о. декана, котрий додав людем охоти до просьвітного дїла. Головою читальнї вибрано одноголосно місцевого сьвященика, хоч він не прийшов на збори, а він — не приняв вибору. При читальни засновано крамницю, а господар, в котрого домі містить ся читальня

---

64)

Дїти капітана Ґранта.

Фантастично-наукова подорож Юлїя Верна.

(Дальше).

III.

Приїзд до землї, котрої треба було уникати.

То що Паґанель оповідав о Ново-Зеляндцях було правдиве; о їх лютости не можна було сумнївати ся. Отже небезпечно було висїдати на остров. Але колиб та небезпечність була й сто разів більша, то треба було на неї виставити ся. Джон добре знав, що треба чим скорше покинути корабель, котрий вже довго не витримає. Між двома небезпечностями, з котрих одна була певна, а друга імовірна, тяжко було вагувати ся з вибором. З другої сторони не можна було числити на то, що над'їде який корабель, на котрий могли би подорожні пересїсти. *Макарі* зійшов з дороги, котрою їздять кораблї до Нової Зеляндиї. Ідуть они або висше до Аокленд, або низше до Ню-Плїмавс. А *Макарі* застряг як раз поміж тими двома точками, недалеко пустих берегів Іка-На-Мауі. Та сторона небезпечна і має злу славу. Кораблї не люблять до неї наближати ся, а коли їх там вітер занесе, то старають ся чим скорше віддалитись.

— Коли-ж поїдемо? — спитав Ґленарван.

— Завтра рано о 10-ій — відповів Джон. — Море зачне підносити ся і понесе нас до берега.

На другий день, 5-го лютого, о осьмій годинї рано, будова тратви була скінчена. Джон звернув цїлу свою увагу на еї уладженє. Мусїла бути досить велика, щоби забрати на себе подорожних і трохи пакунків та сильна, аби могла видержати на мори в часї девятьмилевої подорожи. До еї будови ужито maштів. *Макарі* виглядав немов виголений.

Вітер того рана заповідав ся добрий, отже Джон велїв в серединї тратви уставити машт і привязати до него вітрило. На задї тратви уміщено широку дошку, що служила за керму. Так могла тратва скорше плисти і устояти під напором звичайних филь; але чи видержить при змінї вітру і неспокійнім мори? На то не можна було відповісти.

О девятій розпочали ся приготовленя до від'їзду.

Насамперед уміщено тілько поживи, щоби еї вистало аж до Аокленд, бо не можна було числити на то, що найде ся щось на острові.

Припаси були не великі; останки соленого мяса, яке подорожні забрали в собою всїдаючи на *Макарі* і мало що більше, треба було то збільшити простими корабельними сухарями і кількома бочками соленої риби — чого Ольбінеть майже встидав ся. Всю поживу уміщено в добре замкнених скринках і ще їх пообтикано, щоби до них не налило ся морскої води, відтак привязано їх до машту на тратві. Також в сухім місци вложено оружиє та мунїцию, бо на щасте рушниць і револьверів було повно на кораблї.

Забрано в собою й малу котву на случай, коли би не удало ся добитись до берега за одним припливом моря і треба було ждати на другий.

О десятій стало море прибувати, вітер віяв північно-західний, отже сприяючий для подорожних, филї на мори були також не великі.

— Чи ми готові? — спитав Джон Менґлїс.

— Цїлковито, капітане — відповів Вільсон.

— То сїдаймо.

Леді Елена і Мария зійшли на тратву по драбинї зі шнурів і сїли при маштї на скринях з поживою, инші розсїли ся довкола. Вільсон станув при кермі, Джон коло вітрила, а Мільреді відтяв линву, що придержувала тратву при кораблї. Розпущено вітрило і тратва рушила поволи з струєю води до берега.

До острова було около девятьох миль анґлїйских; той простір добре човно переїхало би за які три години, але не тратва. Як вітер буде сприяючий то може за одним припливом моря можна буде дістати ся до землї, але як устане, то відплив пірвав би тратву знов на море і треба би запустити котву та ждати на новий приплив. То була справа досить прикра для Джона.

Однако мав надію, що подорож удасть ся від разу. Вітер був сильний, а що море мало ще кілька годин прибувати, то около третої можна би добити до берега. Як нї, то треба буде ждати.

Початок подорожи був щасливий. Вершки підводних скал і піскових лав вкривало поволи море чим раз більше і треба було великої осто-

і крамниця, просив сьвященика, щоби той звернув на проповіди увагу людий на крамницю, але сьвященик не хотів того зробити. — Припускаємо, що тут грають ролю якісь особисті непорозуміня межи сьвящеником а частию єго парохіян; але чи годить ся сьвященикови ті непорозуміня так далеко посувати, і відсувати ся від проводу в ділї просьвітнім?

А ось ще два факти більше приватної натури. Один дяк звертає нашу увагу на анонс в „Галичанинї" (ч. 152) де сказано: „Дяк або піддячий, маючий замилуванє в господарстві, сей час платня дяка, з браку помешканя знайде помешканє у пароха". Єго то заболїло дуже і він каже, що анонс сей повинен бути пересторогою для дяків, бо то значить: щобудь, коби лиш добрий фірман і т. д. Той сам дяк, іменований аґентом товариства дяківского сходив десятки сїл і не знайшов анї одної душі прихильної для справи дяківскої; всюди витали єго дуже з пишна і він за то чує великий жаль до отцїв духовних. — А чи так годить ся нашому духовеньству відносити ся до справи дяківскої? Нинї преці кождий стан старає ся поліпшити свою долю, то-ж годї брати того за зле нашим дякам; противно, треба лиш радувати ся з того, що й они памятають о собі та стараують ся піднести свій стан до якогось значіня. Тим же чей не лиш собі поможуть, але й піднесуть повагу і вплив нашої церкви; їм би лиш длятого помагати в розпочатім ділї, а не відтручувати від себе.

Наконець з одного села доносять нам, що там старший брат церковний, вертаючи з торгу, украв якомусь господареви драбини з воза, а в своїм селї підмовив слугу сьвященика, щоби вкрав солонину, котру відтак варили і їли разом.

Ну, бійте-ж ся Бога, отцї духовні! Пора вже подумати о тім, щоби лихо усунути. Ви-ж преці ті сьвітила на котрі наш нарід споглядає, ви єго найперші і найблизші проводирі! Подумайте-ж собі, що всї ті факти діялись би в одній громадї: сьвященик байдужий для школи і справ шкільних та противник читальнї; дяк у него фірманом, а старший брат церковний — злодїєм! Хто-ж в такій громадї буде верховодити? Чий вплив там буде найбільше значити? Певно, що не сьвященика. А що дїє ся в громадї, то дїє ся і в народї. Приймїть же сї слова за осторогу, бо розходить ся о повагу і вплив нашої церкви, розходить ся о вас самих і о добро цїлого нашого народу.

Допись.

З Боринич.

(*Місия духовна*).

В торжественнім роцї для Руси галицкої ювілею „Унїї берестейскої" і в нашім селї обходжено памятку тую 3-дневною місиєю в днях 16, 17 і 18 серпня с. р. заходом Вс. о. Івана Рудовича. Участь взяло в тім торжестві духовеньство дек. ходорівского, а провідником місиї був Впр. крил. Др. Йосиф Левицкий зі Львова.

Торжество зачало ся дня 15 торжественною вечірнею з проповідию вступною „Означінє" Унїї для нашої сьв. Церкви і народа і о роцї ювілейнім. Знамениту проповідь о. др. Й. Левицкого виголошену з властивим Єму талантом вислухав нарід з правдивою набожностию. Нарід горнув ся дуже численно навіть з подальших сторін, як: Рогатинщини, Бережанщини, Стрийщини, а і з околиць зпоза Львова, охотно до Боринич для того, що місцевий парох о. Іван Юзичиньский дбаючи о піднесенє побожности, вже перше перед кількома роками постарав ся о місию духовну і все старає ся о торжественні богослуженя, котрі скріпляють славу Божу і підносять нарід морально. На довгі часи зістане в памяти той торжественний вечер. Вже сумерк залягав, коли з за горба оказала ся процесия з Ляшок під проводом о. Володимира Дилиньского, а піснї набожні сьпівані народом переривали сїльску тишину; на принятє вийшла процесия з церкви борницької. Коли нарід злучив ся, всї удались на торжественну вечірню.

По вечірни відбула ся суплікация, по нїй обхід наоколо церкви. Величаво виглядало се, коли більше як $1^1/_2$ тисяча народу, зібраного з сїл з сьвітлом в руках, мов яка филя похилялась перед сьвящеником благословлячим найсьвятійшими Тайнами. В недїлю прибули процесиї: з Дрогович, Острова, та з'їхало ся численно духовенство під проводом о. декана Рудницкого з Черча. Проповідали о. Кмицикевич з Фраги, Дилиньский з Ляшок, Піджарко з Гаїв; Струтиньский з Острова.

Дня 18 серпня після проґрами відбуло ся богослуженє в місцевій відпустовій каплици в лїсї при здвизї, около 8.000 народу. День той можна назвати вінцем успіху сьв. Місиї. О годинї 8-ій рано вирушили процесиї під проводом о. Гаврилюка з церкви парохияльної до каплички. Величаво виглядало, коли около 3.000 народу розсипалось по широкім оболоню, а злучивши ся з процесиєю з Станковець під проводом о. Насальского, двигнуло ся відтак в сторону каплички. Ту розпочала ся сьпівана служба Божа, до котрої звеличаня причинив ся хор міщаньский в Роздолу, запричащало ся около 3.000 народу.

Цїле торжественне богослуженє закінчило ся о 6-ій годинї по полудни, де при хрестї закопаним на памятку „сьв. Унїї" виголосив проповідь о. І. Рудович.

З слезами в очах пращав нарід то місце, де неодно серце знайшло потїху і відраду, де неодна кривда звернула ся. — *Очевидець.*

Новинки.

Львів дня 7 вересня 1896.

— **Іменованя.** П. Намістник іменував ц. к. повітових лїкарів: дра Ів. Оленьского в Жовкви і дра Вол. Момидловского в Тарнобжеґу ц. к. повітовими лїкарями в IX-ій кл. ранґи; а асистентів санїтарних: дра Фр. Жукотиньского в Станиславові, дра Єр. Кшишковского в Яслї, дра Кар. Іваньского в Скалатї і дра Юл. Борого в Богородчанах ц. к. санїтарними концепістами в X. кл. ранґи, вкінци міского лїкаря в Глинянах дра Кир. Дольницкого ц. к. санїтарним асистентом при старостві в Дрогобичи. — П. Намістник іменував міского ветеринаря в Кракові Йос. Калковского, оглядачів зьвірят і продукций зьвірячих Йос. Вендриховского і Тавхима Гамермана ц. к. повітовими ветеринарями, а міского ветеринаря в Комарнї Кар. Конииьского і ветеринаря Йос. Серву зі Стшижова оглядачами зьвірят і зьвірячих продукций.

— **Перенесеня.** П. Намістник перенїс ц. к. лїкарів повітових: дра Ант. Петрицкого з Бжеска до Бохнї, дра Меч. Дембовского з Бохнї до Подґуржа і дра Генр. Нича зі Збаража до Бжеска; ц. к. санїтарних концепістів дра Фр. Жукотиньского зі Станиславова до Збаража, дра Єр. Кшишковского з Ясла до Стшижова, дра Юл. Борого з Богородчан до Борщева; вкінци санїтарного асистента дра Кир. Гижицкого з Дрогобича до Богородчан. — П. Намістник перенїс ц. к. ветеринарів повітових: Петра Ольбрихта з Кольбушової до Подґуржа, Ант. Пільха з Городка до Стшижова, та призначив ветеринаря Йос. Калковского для стациї в Підволочисках, Йос. Вендриховского

рожности та не меншої зручности, щоби не наткнути ся на ті укриті, небезпечні запори, таким тяжким і неповоротним судном як була тратва.

Вже надійшло полуднє, а ще пять миль було до берега. „Воздух був досить чистий і можна було бачити важнїйші гори на острові. Від північного всходу виднїла гора на 2500 стіп висока. Виглядала дивно на око: немов скривлене лице малпи осаджене, на вигнутій шиї. То була гора Піронґія, що лежить на самім трийцятім осьмім рівнобіжнику, як видко було на карті.

О пів до першої Паґанель замітив, що всї скали скрили ся вже під воду.

— З виїмком одної — сказала леді Єлена.

— Котрої? — спитав Паґанель.

— Он тої — сказала — вказуючи на чорну точку в віддаленю одної милї.

— То правда! — сказав Паґанель. — Уважаймо-ж добре, де она лежить, щоби не ударити о неї, коли сховає ся під воду.

— Лежить цїлком просто північного кінця гори. Вільсоне беріть ся на воду.

— Добре, капітане — відповів Вільсон, притискаючи керму з цїлої сили.

За пів години переплили ще пів милї; але дивна річ — чорна точка все ще виставала понад воду.

Джон зачав їй пильно приглядати ся і щоби лїпше видїти, взяв від Паґанеля дальновид.

— То не скала — сказав придивившись добре — то щось пливе — підносить ся і опадає на воді.

— А може то який кусник машту з *Макарі?* — питала леді Єлена.

— Нї — сказав Ґленарван — нїяка часть корабля не могла би заплисти так далеко.

— Зараз, зараз! — скрикнув Джон. — Вже знаю — то човно!

— Човно *Макарї'я!* — сказав Ґленарван.

— Так, мильорде! — Човно з корабля виверпене до гори дном.

— Нещастні! — відозвала ся леді Єлена.— Они погибли.

— Так, панї — сказав Джон — і мусїли погибнути, бо поміж тими скалами бігли в темну ніч в часї морскої бурі на певну смерть.

— Боже, змилуй ся над ними! — зітхнула Мария Ґрант.

Всї мовчали кілька хвиль. Глядїли на то слабе судно, до котрого наближали ся. Перевернуло ся, як видко, о чотири милї від берега і певне нїхто з тих, що на нїм були, не уратував ся.

— Але то човно може нам придати ся — сказав Ґленарван.

— Певнє — відповів Джон. — Вільсоне, справте до него тратву.

Тратва скрутила в бік, але вітер притихав і ледве коло другої години підплили подорожні до човна. Мільреді, що стояв на передї тратви не допустив, аби она вдарила о човно і навернув єї до него боком.

— Що в нїм є? — спитав Джон Менґлїс.

— Нїчого нема, а один бік розбитий — відповів Мільреді.

— То не придасть ся нї на що? — спитав майор.

— Нї — сказав Джон — то хиба лиш спалити.

— Шкода — замітив Паґанель — бо ми могли би ним поплисти до Аоклєнд.

— Що-ж робити — відповів Джон — мусимо собі радити инакше. А впрочім на неспокійнім мори волїю нашу тратву як таке лихе човно. Досить було слабого удару, щоби оно попсувало ся. Не маємо вже тут що робити. Пускайте тратву далїе до берега.

Вода мала прибувати ще яку годину і можна було плисти зо дві милї дальше. Але вітер майже цїлком утих і здавало ся що заверне ся від землї. Тратва станула, а навіть вскорі почала плисти назад, несена струєю уступаючої води. Не можна було нї хвилї тратити.

— Закидай котву! — крикнув Джон.

Мільреді вже надіяв ся того приказу і закинув зараз котву в море, глубоке тут на пять сяжнїв. Тратва несена відпливом посунула ся ще які два сяжнї взад, але линва при котві здержала єї. Вітрило звинено і всї стали готовити ся до досить довгої перерви в їздї.

Справдї ледве около девятої вечером море малозново прибувати, а що Джон анї гадав пускати ся дальше ночию, то треба було ждати аж до пятої рано. До берега не було навіть і трех миль.

На мори ішли досить високї филї і, як здавало ся, били до берега. Тому Ґленарван довідавши ся, що ніч мають провести на мори, спитав Джона, чому не користав з тої филї, щоби ще більше приблизити ся до острова.

— Ваша Милість милите ся — сказав капітан. — То лише привид. Филї, здає ся, ідуть наперед а справдї стоять на місци. Киньте кусник дерева на воду, а побачите, що не порушить ся, доки не настане відплив. Мусимо бути терпеливі.

— І з'їсти обід — докинув майор.

Ольбінет добув зі скринї кусник соленого мяса і дванайцять сухарів і хоч встидав ся за таку бідну вечерю, то однако всї приймили єї дуже радо, не виключаючи жінок, хоч наглї підскоки морских филь не до давали їм цїлком апетиту.

для Кольбушової; оглядачів зьвірят Кар. Кониньского для Городка і Йос. Серву для стациї в Щаковій.

— В ц. к. академичній (руській) ґімназиї у Львові розпочинає ся письменний іспит зрілости в понеділок дня 14-го вересня о 8-ій годині перед полуднем. Дотичні абітурієнти мають зголосити ся в неділю дня 13-го вересня перед полуднем в канцеляриї дирекциї і зложити приписану таксу, о скілько до того обовязані. — *Харкевич*, директор ц. к. академ. ґімназиї.

— Про руску паралельку в Чернівцях пише „Буковина“: Наші читателї пригадують собі, що перед фериями принято до першої рускої паралельної кляси 33 учеників і 1 репетента. В днях 1-го, 2-го і 3-го с. м. принято ще кількох учеників, а іменно: дня 1-го с. м. ставило ся до вступного іспиту 17 учеників, а здало 12; дня 2-го с. м. ставило ся 9, а перейшло 6; окрім того принято ще 2 репетентів. Значить, по фериях принято до рускої паралельки ще 20 учеників, а разом є їх тепер 54. Коли зважить ся, що на провінциї румунїзатори увихали ся і аґітували против рускої паралельки; що румунїзаторскі сьвященики иноді навіть не хотїли виставляти метрики для впису, бо не хотїли, аби руска паралелька була числом значна; коли вреште зважить ся і се, що ученики рускої паралельки то в найбільшій части селяньскі дїти, то треба признати, що число 54 учеників є досить велике. З огляду на се значне число рішив ся виділ „Народного Дому“ приняти замість 20 хлопців — як первістно було рішено — 30 руских дїтий до своєї бурси. Видатки будуть з того очивидно більші, як в прелїмінари було передвиджено; однак при знаній жертволюбивости і патриотизмі буковиньских Русинів надїє ся виділ „Народного Дому“, що велика часть видатків буде покрита щедрими жертвами зі сторони рускої суспільности, а решта запомогами релиґійного фонду і краєвого сойму.

— Театральні представлення для студентів. Дирекция львівского театру наміряє тої зими завести одну новість в представленях. Іменно в порозуміню з краєвою Радою шкільною буде давати кождого тиждня в суботу пополудневі представленя, котрих репертуар буде складати ся з клясичних і для молодїжи відповідних штук.

— Карна розправа против Франца Пнячка, званого також Калиновским, бувшого урядника краківского товариства взаїмних обезпечень о спроневірене на шкоду товариства 22.518 зр. 50 кр., відбула ся в суботу перед звичайним трибуналом у Львові. Виновник признав ся щиро до вини і трибунал увзглядняючи лагодячі обставини, засудив его на один рік тяжкої вязниці, заостреної постом що 14 днїв та на зворот спроневіреної суми. Засуджений зачав вже зараз відсиджувати кару.

— Рідка операция. Др. Бравн, доцент краківского унїверситету, довершив сими днями на трупі одної женщини дуже тяжкої операциї. Іменно перед пологом померла згадана женщина на ваду серця. Др. Бравн розпоров помершій живіт кілька мінут по смерти і виймив дитину, котра доси жиє.

— Страшна сцена відограла ся у вівторок на пограничній стациї зелїзничій Бордуженах. Зарібник Кость Веґалюк з Мигален кинув ся враз з своїми трема дїтьми на шлях, коли власне надходив поїзд. Зелїзничому слузї, що бачив те все, удало ся саме в пору відтягнути Веґалюка і дїти від шин. Причиною наміреного самоубийства є нужда в наслїдок браку роботи.

— Наша молодїж. В четвер ставляв ся в черновецкій ґімназиї син урядника Д. до іспиту до висшої кляси ґімназияльної. Коли син сидів при іспиті, батько робив припадково порядок в своїм столї і замітив, що єму бракує набитий револьвер. В мить він догадав ся про правдивий стан річи. Отже побіг скоро до ґімназиї, викликав сина з кляси і почав перешукувати єго кишенї. І дїйстно найшов у сина свій револьвер. Запитаний, на що він се потребує, відповів син: Я хотїв застрілити ся, як би не здав іспиту.

— Цїкавий вирок. У Відни лучають ся так само, як у нас у Львові, лише не так часто випадки, що фіякри беруть від подорожних більше за їзду, як їм належить ся. Отже в одним такім випадку засудив віденьский суд фіякра за обманьство. Тим способом орік суд, що жадане більшої як належить ся такси за їзду становить злочин обманьства. Варто би се оголосити львівским фіякрам для остороги.

— Небезпечну посилку дістав столяр Хосіра в Альбрихтичах під Піском в Чехії. Коли відмикав надісланий до него з Морави почтою пакет, вискунула ся з пакету величезна гадина. Хосіра не стратив притомности і вдарив гадиною так сильно до стоячого варстату, що розбив її голову. Хосіра підозріває о сю злобу одного зі своїх челядників, котрого він кількома днями перед тим нагнав за крадежи.

— Снїги в серпни. З Тироля і Швайцариї доносять, що в многих околицях упали там великі снїги. Місцями покриває снїг землю й на стопу високо. Купелеві гості з заграниці, котрі звичайно перебувають до половини вересня в Швайцариї, починають вже тепер виїздити задля тих снїгів.

— Гради і снїги у Франциї. В послїдних днях упали в Парижи і околици великі гради. В многих підгірских околицях лежать снїги а Савоя завалена снїгами як серед лютої зими. Найстарші люди не памятають такої студени о тій порі, і правду кажучи не можуть памятати, бо як доказують метерольоґи, такого зимного серпня як сего року не було в Европі вже від 122 лїт.

— Велика повінь навістила край Полуднево-Усурийский в азийских посїлостях Росиї. Ріка Амур і всї еї допливи вилили та затопили прибережні оселї на просторі 400 верстов поміж Владивостоком і Іманом. Причиною того нещастя був страшний оркан (тайфун), а відтак величезна злива, що тревала дві доби. Погибло богато людий, а збір сїна і дуже гарні сегорічні урожаї пропали. Також дуже богато худоби погибло. Край цїлком зруйнований і населене потребує конче скорої помочи. Новопобудована сибірска зелїзниця дуже потерпіла. В многих місцях зелїзничий шлях вода розмила і забрала, так що тамтуди, куди ішла зелїзниця їздять тепер лодками. Перерва в зелїзничім руху потреває довший час, бо мабуть і мости на ріках позривані.

Господарство, промисл і торговля.

— Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних у Львові оповіщує: Полуднево-нїмецкий-австрийско-росийский рух граничний. З днем 1 жовтня 1896 увійде в жите для наведеного висше руху тарифа часть II зшиток 1 (тарифа виїмкова для перевозу машин і їх частий складових з полудневої Нїмеччини до Підволочиск-двірця трс. призначених для полуднево-західної Росиї).

З днем 15 серпня с. р. отворено поміж стациями Бобови і Стружє, на шляху Тарнів-Орлів перестанок „Янкова“ урядженний для перевозу осіб і пакунків.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 7 вересня. З нагоди ювилею віденьского полку званого „Дайчмайстер“ відбуло ся вчера в Пратері велике торжество, в котрім взяло участь около 40.000 людий.

Вроцлав 7 вересня. При нагоді з'їзду монархів сконстатовано на нарадах росийских і нїмецких мужів державних повну згоду, як що-до загального положення так і що-до всїх инших тепер ще не полагоджених справ. Цїсар нїмецкий надав Шишкіну ордер червоного орла першої кляси, а цар нїмецкому канцлерови ордер сьв. Андрея.

Атини 7 вересня. Король грецкий виїхав до Копенгаґи.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

І дїйстно тратва підкидана филями, сильно трясла ся. Часом здавало ся, що бє о вершок підводної скали, так наглі були удари морских филь. Котвична линва торгана безнастанно, ослаблювала ся і Джон що пів години підвязував єї в ріжних місцях, щоби не перервала ся. Без того була би певне розірвалась і тратва кинена на филї, мусїла би була розбитись. Отже легко було зрозуміти побоюване Джона — бо чи линва перервалась би, чи пустила би котва, все подорожні були би попали в велику небезпечність. Надходила ніч. Сонце крило ся вже поза виднокруг. На заході блестїла вода немов покрита срібною лускою, а крім корабля *Макарі*, що непорушно стояв на пісковій лаві, видко було лише небо і воду.

Наглий сумерк випередив ледве о кілька мінут цїлковиту пітьму і вскорі пі заслоною ночи щезла земля, що стикала ся з овидом від всходу і півночи.

Яке-ж грізне було положене наших подорожних на тій вузкій тратві, серед окружаючої їх з усїх сторін пітьми! Одні попали в неспокійну дрімоту, переривану страшними снами, другі не могли прижмурити ока — а всї були на другий день немов збиті і ослаблені по трудах ночи.

Разом з припливом моря о 4-ій рано зірвав ся від моря вітер. Час не стояв і Джон велїв приготовити ся до дороги. Треба було піднести котву, але єї зуби так заглубили ся в пісок, що не спосіб було єї вирвати. Пів години минуло на даремних пробах. Джон, що чим скорше хотїв відплисти, велїв відтяти линву і лишив котву в морю, але через те позбавив себе послїдного средства задержаня тратви на місци, коли би приплив моря не доніс єї ще до берега. Однако не хотїв довше зволїкати і один удар сокири увільнило тратву, здаючи єї на ласку вітрів.

Розвинено вітрила. Поволи підпливано до землї, що як сїра маса боввaнїла на спнім поли неба, осьвітленого проміном всходячого сонця. Оминено зручно підводні скали, але при непевнім і чим раз слабшім вітрі, тратва здавалось поволїйше плила і не приближала ся до берега. Кілько-ж трудів треба було побороти, щоби дістати ся до Нової Зеляндиї, так страшної і небезпечної для тих, що до неї прибувають!

Однако о семій годинї земля була вже віддалена не більше як о одну анґлїйску милю. Єї берег наїжений скалами був незвичайно стрімкий і треба було виглядїти відповідне місце, де можна би причалити. Вітер заєдно стихав, а вкінци цїлком перестав віяти; вітрило опало і ударило о машт, отже Джон велїв єго звинути. Тепер вже лиш филї несли тратву до берега, а величаньскі морскі ростини ще спиняли переправу.

О осьмій тратва майже вже не порушала ся, а що не було котви, аби закинути, то відплив міг легко попхнути єї знов на повне море. Вже Джон з розпукою споглядав на недоступний берег, коли нагле судно ударило о щось і задержало ся. На щастє осїла тратва на мілинї лише о 25 сяжнїв від берега.

Гленарван, Роберт, Вільсон і Мільреді вскочили до води. Тратву привязано линвами до сусїдних скал, а відтак подаючи собі жінки з рук до рук перенесли їх сухими на берег. Вскорі тратва опорожнила ся і наші подорожні разом з своїми скринками з поживою та оружием опинили ся на грізних берегах Нової Зеляндиї.

(Дальше буде.)

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.